

פשיטא, הרי היא ככל אשת איש המתגרשת בגט?

ומבאר הגמרא **מאי טעמא** אינו כותב לה כתובה משלו?

ב-29 ומשנינן: **מהו דתימא "ויבמה"**, אמר רחמנא, וגם אחר שיבם עדיין יבומין הראשונים עליה [כלומר, עדיין אין זה כנישואין רגילים אלא כיבום], ולכן לא תיסגי לה בגט אלא בחליצה. [כיבמה]. קא משמע לן שנחשבת כאשת איש רגילה.

כיון שאשה הקנו לו מן השמים, ולא מרצונו נשאה, אין לו לכתוב לה כתובה.

ובכל זאת תקנו חכמים דאי לית לה כתובה מהראשון, אית לה משני. כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה. (87)

עוד מקשה הגמרא — מה החידוש בכך שמחזירה אם גרשה, פשיטא שיכול להחזירה ככל אשה?

שנינו במשנה: לא יאמר לה הרי כתובתיך מונחת על השלחן, אלא כל נכסיו אחראים לכתובתה, וכן לא יאמר אדם לאשתו הרי כתובתיך מונחת על השלחן, אלא כל נכסיו אחראים לכתובתה.

ומשנינן — מהו דתימא כיון שבעצם היא אשת אחיו האסורה עליו, אלא כעת מצוה דרמא רחמנא עליה [יש עליו מצוה מיוחדת ליבם] ולכן כשעבדה [כשעשאה] וגירש אותה, השתא תיקום עליה באיסור אשת אח, כבתחילה⁽⁸⁶⁾. קא משמע לן שאחר שנשאה הרי היא כאשה רגילה.

ומבאר הגמרא — מאי "וכן"? כלומר, מה החידוש שלא יאמר אדם לאשתו וכו', מדוע שתהא אשתו גרועה יותר מיבמתו?

ומקשינן: ואימא הכי נמי? מנין לך שמותר לשוב ולקחתה שלא במקום מצות יבום?

מהו דתימא, התם הוא דלא כתב לה דקנאי ודקנינא [דוקא ביבם לא יאמר לה "הרי כתובתיך..."] כיון שלא שיעבד לה את הנכסים שקנה ושעתיד לקנות, ולכן אינה סומכת דעתה שלא יאבדו המעות, אבל הכא, באשתו, דכתב לה דקנאי ודקנינא, אימא סמכה דעתה, ואינה חוששת שיאבדו המעות, כיון שישתעבדו לה נכסים אחרים תחתיהם. קא משמע לן, שבכל אופן כיון שהיא סבורה שאין לה נכסים תחתיהם, אינה סומכת דעתה. ויבואו לידי איבה.

ומשנינן: אמר קרא "ולקחה לו לאשה", שזהו קרא יתירא, ובא לומר: כיון שלקחה, נעשית כאשתו.

שנינו במשנה — "בלבד שתהא כתובתה על נכסי בעלה הראשון", כלומר — בזה שונה היבמה משאר נשים, שאינו מתחייב לה כתובה משלו אלא מנכסי בעלה הראשון.

86. לבא עליה ביאות הרבה. כיון שסברה היא שלא היתה כוונת התורה שיבא עליה רק פעם אחת.

86. ולכאורה לפי צד זה, אף אם לא גירש אותה, אלא רק בא עליה פעם אחת, כבר קיים מצות יבום, ושוב תהא אסורה עליו באיסור אשת אח.

87. ויש לדון האם כותב לה כתובה מנה

אך כתבו התוספות — שאף לפי צד זה יכול